

כ"ד אלול, תשפ"א
1 ספטמבר, 2021

יועצות ויועצים יקרים!

"כל יום מביא עמו התחלה חדשה,

הזדמנות חדשה, אפשרות חדשה.

כל יום הוא זריחה חדשה בחיינו.

אז קחו נשימה עמוקה

תחייכו ותתחילו את היום..." (מקור לא ידוע)

בימים הקרובים נתייצב כולנו בהתרגשות גדולה בבתי הספר והגנים. השנה, ההתרגשות מהולה בדאגה לקראת שנת לימודים נוספת בה נצטרך להתאים את המענה המקצועי ואת הליווי הייעוצי לתנאי הלמידה וההתנהלות שמשנתנים חדשות לבקרים בצל אילוצי הקורונה. משימות נכבדות ויעדים גדולים עומדים בפנינו. משימות ויעדים אשר מוכרים לנו זה מכבר כאבני הדרך של הייעוץ החינוכי, וכעת, בראי התקופה, מקבלים משמעות חדשה.

המציאות המשתנה מחייבת אותנו להתבוננות מחודשת ולדיוק המענים וההתערבויות החינוכיות – רגשיות. בסוף שנה"ל תשפ"א השבתם על סקר קצר אודות השנה שחלפה בדגש על מצוקות שחוו התלמידים והצוות לצד המענים השונים אליהם נדרשתם לאורך השנה. תודה גדולה לכל היועצות והיועצים אשר הקדישו מזמנם למילוי השאלון ובכך סייעו לנו בדיוק תובנות חשובות, בגיבוש תמונת מצב ומתוך כך בתכנון המשימות שלנו לשנה הקרובה. בסקר, בו השתתפו כ-2800 יועצים ויועצות, התבקשתם לציין את הקשיים העיקריים עמם התמודדו התלמידים. למעלה מ-70% מבין העונים על הסקר דיווחו על קשיים לימודיים ורגשיים בקרב התלמידים ו-55% דיווחו על חרדות בקרב תלמידים. 58% מהיועצות והיועצים ממלאי הסקר תארו כי בתקופת הסגר הבדידות החברתית הייתה הקושי העיקרי של התלמידים. חשוב להזכיר כי עם החזרה ללמידה פיזית במוסדות החינוך, חלה ירידה דרמטית בתחושת הבדידות. דבר המעיד על חשיבות החזרה ללמידה פיזית פנים אל פנים.

בנוסף, מתוך הסקר ועל סמך פילוח האירועים בשטח אנו עדים לעלייה בהתנהגויות הסיכון: עלייה בשימוש בחומרים ממכרים, בחשיפת יתר למסכים, בפגיעות מיניות (עלייה של 25% משנה"ל הקודמת) ועלייה של 44% בפניות על רקע סיכון אובדני. יתרה מזאת, אנשי המקצוע של שפ", יועצים ופסיכולוגים, מדווחים שלאחר תקופת הקורונה אנו עדים לקבוצות סיכון חדשות שלא הכרנו קודם לכן. מציאות זו מחייבת אותנו להתערבות מקצועית רחבה.

בשנים האחרונות שקדנו בשפ"י על פיתוח תפיסת ה**למידה הרגשית-חברתית** (SEL: Social emotional learning). תפיסת הSEL מתורגמת לכלי חינוכי-ארגוני רחב שמציע התערבויות חינוכיות, חברתיות, רגשיות, קהילתיות, פדגוגיות ואחרות. הלמידה הרגשית חברתית הוכחה מחקרית כמסייעת לקידום רווחה נפשית ולטיפול חוסן, כמאפשרת שגשוג וצמיחה, כמשפרת הישגים וכמצמצמת התנהגויות סיכון. והנה, בימים אלו של התמודדות עולמית, לאומית ומקומית מורגשת ביתר שאת חשיבותן של המיומנויות הרגשיות-חברתיות כמסייעות לתלמידים, לאנשי הצוות ולהורים לגלות נחישות, לחוש תקווה, להתמודד הלכה למעשה ולצמוח מתוך המאבק.

בשנה הקרובה, בצד המשימות הבסיסיות שלנו כיועצים, סימנו לעצמנו כמשימה את הטמעת **תפיסת ה-SEL** כתרבות ארגונית רחבה בקרב צוותי החינוך, התלמידים, ההורים וכל באי המסגרת החינוכית. אנו, היועצים והיועצות, נשאף לסייע לאנשי החינוך לחזק ולבסס את תחושת המסוגלות המקצועית שלהם. נציע כלים והדרכות לטיפול החוסן האישי והמקצועי של צוותי החינוך וכמובן נמשיך לעודד את השיח הרגשי מורה-תלמיד כחלק מאקלים חינוכי מיטבי.

בפתחה של השנה החדשה הבאה עלינו לטובה אבקש להודות לכולכם על העשייה המקצועית והמשמעותית שלכם במהלך השנה שחלפה. להודות על פניות בימים של חירום ושגרה, על מסירות והשקעה, על פיתוח כלים וליווי צוותי חינוך מרחוק ומקרוב, על יצירתיות וחשיבה ייחודית.

בתקופת הקורונה החוסן המקצועי שלנו מתבטא ביכולתנו להתאים את עצמנו ואת תפקודנו למציאות המשתנה מעת לעת. גם השנה נמשיך להציע בנדיבות מפגש אנושי, ליווי מקצועי ואמפתיה עמוקה לכלל קהלינו. כמו תמיד נהיה לצד המנהלים והמנהלות המובילים את המערכות, נאתר אתגרים ונפעל מולם. נקדם תהליכי איתור וזיהוי תלמידים במצוקה וקושי ונוודא שיקבלו מענה תומך מקצועי ויעיל. נמשיך לקדם מענים רגשיים ובכללם: שיחות אישיות, קבוצות רגשיות, שיעורי כישורי חיים ועוד.

מתוך הערכה גדולה והוקרת הטוב, אני מבקשת להודות גם לצוות המפקחים והמפקחות על הייעוץ אשר עמלו במהלך כל חופשת הקיץ בקליטת ה"דור הבא" של היועצים ובהכנה מדוקדקת של השנה אשר מתחילה לה כעת.

תודה מיוחדת למפקחים המתאמים בכל מחוז אשר יחד עם הצוות המחוזי מובילים את המשימות השונות והמשתנות. תודה גדולה לכלל מדריכות ומדריכי שפ"י, מדריכות הספרוויז'ין והתחומים אשר עמדו לצדנו בכל אירוע, שאלה והיוועצות בשנה החולפת ובחופשת הקיץ.

תודה גדולה גם למנהלות היחידות באגף תכניות סיוע ומניעה ובראשן הילה סגל, מנהלת האגף, אשר לא מפסיקות ליצור, לחדש ולהנגיש עבורנו ידע חדשני, תפיסות עדכניות, כלים, סדנאות ופיתוחים לקידום היעדים והמשימות שלנו.

תודה מיוחדת לגברת עינב לוק, מנהלת אגף בכיר שפ"י, אשר רואה בכם היועצים והיועצות אנשי מקצוע רציניים שמביאים ידע, מסירות, אחריות ונחישות מקצועית ואשר פועלים למען קידום תלמידי ישראל מתוך תחושת שליחות אמת.

ולסיום, תודה לצביה דרורי, שותפתי הנאמנה להובלת הייעוץ החינוכי בחודשים האחרונים כממונה על הייעוץ בגיל הרך ועל הפיתוח המקצועי של הייעוץ.

בסיומן של המילים הכתובות אני מבקשת לברך אתכם, את משפחותיכם וכל יקיריכם בברכת שנה טובה. שנת בריאות איתנה, יציבות ושגרה מבורכת. שנה בה נמשיך להצעיד את עצמנו ואת הייעוץ החינוכי מעלה מעלה,

מי ייתן והשנה המתחדשת עלינו לטובה תהיה בסיומן: "שיפה ושונה תהא השנה אשר מתחילה לה היום..."

בהצלחה רבה ובהערכה עמוקה
שלכן ושלכם,

זהרה פלורסהיים
מנהלת אגף ייעוץ